

УДК 342.95 (477)

М.С. КОВТУН, канд. юрид. наук,
 Національний юридичний університет
 імені Ярослава Мудрого
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4541-2581>

ПІДВІДОМЧІСТЬ СПРАВ ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ОРГАНІВ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

Ключові слова: підвідомчість справ, юрисдикція спору, публічно-правовий спір, антимонопольна діяльність, оскарження рішення Антимонопольного комітету України

Розмежування підвідомчості окремих категорій справ та визначення юрисдикції спору досить часто виявляється складною проблемою як для теоретиків, так і для практикуючих юристів. Це обумовлено, в першу чергу, недосконалим законодавством, а також існуючими в науці та практиці догмами.

На даний час розмежування юрисдикцій здійснюється згідно з нормами Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) та Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України), які відповідно визначають компетенцію загальних, господарських та адміністративних судів. Недосконалість цих положень призводить до того, що при визначенні та розмежуванні юрисдикцій суди частіше керуються існуючою вже впродовж десятиліть практикою, аніж зазначеними положеннями чинного законодавства. Таким прикладом може слугувати категорія справ щодо оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України (далі – АМКУ), де вже багато років існує проблема розмежування юрисдикції господарського та адміністративного судів, яка до цього часу так остаточно і не була вирішена.

Питання розмежування судової юрисдикції, зокрема й адміністративної, досліджували Н.Б. Писаренко, В.А. Сьоміна, М.І. Смокович, О.С. Снідевич та інші вчені. Теоретичну ос-

нову дослідження також становлять наукові праці, що стосуються сутності адміністративного судочинства та механізмів його реалізації: В.Д. Бринцева, І.П. Голосніченка, А.І. Єлістратова, М.В. Жушмана, І.Б. Коліушка, Р.О. Куйбіди, Н.Р. Нижник, Ю.С. Педька, Н.Г. Саліщевої, А.О. Селіванова, Ю.М. Старілова, В.С. Стефанюка, М.М. Тищенко, Н.Ю. Хамаєвої, Д.М. Чечота та інших. Тому метою статті є дослідження проблеми розмежування юрисдикції господарського та адміністративного судів щодо справ про оскарження рішень органів АМКУ та пошук шляхів вирішення вказаної проблеми.

З моменту набуття чинності КАС України, і до цього часу в нашій державі складається багаторічна практика неоднакового застосування адміністративними та господарськими судами норм про підвідомчість справ про оскарження рішень органів АМКУ.

Спочатку такі спори приймали до розгляду господарські суди, керуючись положеннями Закону України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210, де у ст.60 вказується, що спори про оскарження рішень органів АМКУ підлягають розгляду господарськими судами [1]. Однак, у 2005 році в Україні з'явилися спеціальні суди щодо розгляду публічно-правових спорів, до компетенції яких також було віднесено спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності (ст.4, п.1 ч.2 ст.17 КАС України) [2]. А тому, з цього моменту на підставі вказаних норм КАС України спори щодо оскарження рішень АМКУ стали розглядатися адміністративними судами.

Приймаючи до розгляду вказані спори, адміністративні суди виходили з того, що норми КАС України мають перевагу над нормами Закону України «Про захист економічної конкуренції» в силу пізнішої дати його прийняття. Господарські суди, у свою чергу, відстоювали позицію, що норми КАС України та вказаного Закону співвідносяться не як більш пізні з більш ранніми, а як загальні (КАС України) та спеціальні (Закон України «Про захист економічної конкуренції»).

Подібний стан речей надавав можливість для зловживань. Так, відомі непоодинокі випадки, коли скарги подавали одночасно два позови і до адміністративного, і до господарського судів. Також дана ситуація породжувала неоднакове застосування одних і тих самих норм судами різних юрисдикцій (інколи – у відношенні одного й того самого рішення АМКУ та за участі одних і тих самих сторін спору). Більш того, на практиці відомі випадки, коли одне й те саме рішення органу АМКУ було скасоване господарськими судами, але залишене в силі адміністративними [3, с.56].

Таким чином, розмежування повноважень судів за їх юрисдикцією має не лише організаційне значення для побудови спеціалізованої системи судів, але й практичне значення для сторін у відповідних справах. У першу чергу, порушення юрисдикції впливає на реалізацію права особи на судовий захист, оскільки суд, до якого вона звернулася, відмовляє у розгляді та вирішенні її вимог, а отже і захист її не забезпечується.

Однак, не лише позивач може помилитися щодо юрисдикції. Такої самої помилки може припуститися суд, який може помилково відмовити у відкритті провадження (чи закрити провадження) у справі, яка належить до його юрисдикції, або помилково розглянути і вирішити справу, щодо якої не має юрисдикції. В усіх випадках помилка з боку суду має негативне значення для сторін у справі, насамперед, позивача. У разі помилкової відмови у відкритті (закритті) провадження обмежується право позивача на доступ до правосуддя, а у разі помилкового розгляду справи може бути скасоване судові рішення суду першої, апеляційної, а в окремих випадках, – і касаційної інстанції. В цих випадках позивачеві доведеться звертатися за судовим захистом вдруге, але вже до іншого суду, і розпочинати все спочатку. Очевидно, що це не відповідає інтересам позивача і не сприяє реалізації завдань судочинства [4].

Відповідно п.3 ч.1 ст.12 ГПК України, господарським судам підвідомчі справи за заявами органів АМКУ, Рахункової палати з питань, віднесених законодавчими актами до їх

компетенції [5]. Однак вказана норма не передбачає порядку оскарження рішень АМКУ за заявами тих суб'єктів, чії права були порушені незаконним рішенням, дією чи бездіяльністю АМКУ. Більш того у п.1 ч.1 ст.12 ГПК України вказано, що господарським судам підвідомчі: справи у спорах, що виникають при укладанні, зміні, розірванні і виконанні господарських договорів, у тому числі щодо приватизації майна, та з інших підстав, крім: спорів, що виникають із публічно-правових відносин та віднесені до компетенції Конституційного Суду України та адміністративних судів. Таким чином, фактично безпосередньо у ГПК України передбачається, що подібні публічно-правові спори за участю АМКУ мають розглядатися за нормами КАС України.

Схожої думки раніше притримувався і Верховний Суд України (далі – ВСУ). Так, у Постанові від 07.10.2008 р. у справі № 21-1476во07 (судове рішення № 2397400) Верховний Суд України зазначив, що у ст.1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) АМКУ визначено як державний орган зі спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, що відповідає ознакам суб'єкта владних повноважень, наведеним у ст.3 КАС України [6]. Таким чином, спори за участю органів АМКУ щодо виконання ними своїх повноважень є публічно-правовими.

Згідно з ч.2 ст.4 КАС України юрисдикція адміністративних судів поширюється на всі публічно-правові спори, крім спорів, для яких законом встановлено інший порядок судового вирішення [2].

Частиною 3 ст.6 Закону України «Про судоустрій України» від 07.02.2002 р. № 3018 (у редакції, що діяла на момент розгляду справи) встановлено, що ніхто не може бути позбавлений права на розгляд його справи в суді, до підсудності якого вона віднесена процесуальним законом.

Відповідно до п.3 ч.1 ст.12 ГПК України господарським судам підвідомчі, зокрема, справи за заявами органів АМКУ з питань,

віднесених законодавчими актами до їх компетенції [5].

Як відзначив ВСУ, Закон України «Про захист економічної конкуренції» містить спеціальні норми – щодо захисту економічної конкуренції, а також загальні – щодо порядку захисту суб'єктом господарювання прав, порушених органами АМКУ [1]. Проте, цей Закон не є процесуальним і після набрання чинності КАС України не може визначати компетенцію судів щодо розгляду публічно-правових спорів за участю органів АМКУ. З огляду на викладене адміністративним судам підвідомчі всі публічно-правові спори щодо рішень, дій або бездіяльності АМКУ та його органів як суб'єктів владних повноважень [6].

Подібна правова позиція ВСУ, на нашу думку, є цілком обґрунтованою та слухною. Однак така практика ВСУ з часом була піддана змінам.

Так, на початку 2015 року Вищий адміністративний суд України (далі – ВАСУ) у декількох справах дійшов висновку, що справи із оскарження рішень органів АМКУ не підлягають розгляду в адміністративних судах. В ухвалі від 29.01.2015 р. у справі № К/9991/82105/12 [7] та в ухвалі від 05.02.2015 р. у справі № К/9991/64312/12 [8] ВАСУ вказав на господарську підвідомчість таких справ. Фактично ці рішення свідчили про зміну підходу ВАСУ до питання підвідомчості даної категорії спорів. Разом із тим, попри одиничні випадки, коли ВАСУ доходив висновку щодо відсутності у адміністративних судів компетенції розглядати такі спори, більшість рішень ВАСУ усе ще містили протилежну позицію.

Пізніше, 28.03.2015 року, набув чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12.02.2015 р. № 192, що вніс до процесуальних законів зміни, за якими підставою для перегляду судових рішень ВСУ є також неправильне застосування норм процесуального права – при оскарженні рішення, прийнятого з порушенням підвідомчості або підсудності [9].

Майже одразу після набуття чинності вказаним Законом до провадження ВСУ у зв'язку з неоднаковим застосуванням норм

процесуального права – ст.60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та ст.4 КАС України – були допущені одразу дві справи про оскарження рішень органів АМКУ. Одна розглядалася господарськими судами, друга – адміністративними [3]. Розглядаючи вказані справи та інші, що у подальшому надходили, ВСУ одноставно вказував на господарську підвідомчість справ за участю АМКУ. Зокрема, за останні 2 роки ВСУ було винесено більше 10 рішень, де відображена така позиція [10].

Оскільки неоднакове застосування норм допускають і господарські, і адміністративні суди, згідно зі змінами, внесеними до процесуального законодавства Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд» для забезпечення однакового застосування норм спеціалізованими судами, подібні справи розглядаються на спільних засіданнях двох палат ВСУ – господарської та адміністративної. Хоча, як показує аналіз судової практики, починаючи з 2016 року подібні рішення стала приймати й одноособово адміністративна палата ВСУ. Це, зокрема, рішення від 06.04.2016 р. у справі № 2а-1270/4939/2012 та від 25.05.2016 р. у справі № 2а-184/12/2170 [10].

Проведений аналіз судової практики дозволяє зробити висновок, що фактично у всіх справах доводи ВСУ є однотипними. Так, обґрунтовуючи свою позицію у вказаних рішеннях ВСУ посилається як на норми вітчизняного законодавства, так і на міжнародно-правові акти й практику ЄСПЛ.

ВСУ посилається на ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (далі – Конвенція), відповідно до якої кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом.

ЄСПЛ у рішенні від 12.10.1978 р. у справі «Zand v. Austria» вказав, що словосполучення «встановлений законом» поширюється не лише на правову основу самого існування «суду», але й на дотримання таким судом певних норм, які регулюють його діяльність. Поняття «суд, встановлений законом» у частині першій статті 6 Конвенції передбачає

«усю організаційну структуру судів, включно з <...> питаннями, що належать до юрисдикції певних категорій судів <...>». З огляду на це не вважається «судом, встановленим законом» орган, котрий, не маючи юрисдикції, вирішує спір, що підлягає розгляду судом іншої юрисдикції.

Відповідно до ч.2 ст.2 КАС України, до адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

Як правило, у подібних справах суди першої та/або апеляційної інстанцій, розглядаючи відповідну справу, виходили з того, що спір у цій справі є публічно-правовим та належить до юрисдикції адміністративних судів. Однак, на думку колеги суддів господарської та адміністративної палат ВСУ, такий висновок не ґрунтується на правильному застосуванні ст.6 Конвенції стосовно «суду, встановленого законом».

ВСУ також посилається на ч.2 ст.4 КАС України, якою встановлено, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на всі публічно-правові спори, крім спорів, для яких законом встановлений інший порядок судового вирішення. Закони України можуть передбачати вирішення певних категорій публічно-правових спорів у порядку іншого судочинства, в тому числі господарського. Такий інший порядок передбачено ч.1 ст.60 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

З огляду на зміст наведених норм, на думку ВСУ, справи зі спорів про оскарження рішень (розпоряджень) органів АМКУ підвідомчі господарським судам і підлягають розглядові за правилами ГПК України. Це стосується й розгляду справ за позовами органів АМКУ про стягнення з суб'єктів господарювання сум штрафів та пені у зв'язку з порушенням конкурентного законодавства, оскільки таке стягнення здійснюється саме згідно з рішеннями відповідних органів, прийнятими на підставі приписів зазначених законів України. Водночас і п.3 ч.1 ст.12 ГПК

України встановлено, що справи за заявами органів АМКУ з питань, віднесених законодавчими актами до їх компетенції, підвідомчі господарським судам.

Однак з цього правила, за позицією ВСУ, є і виняток. Так, відповідно до положень ст.19 КАС України вирішення справ щодо оскарження рішень АМКУ з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель відноситься до адміністративного судочинства [2].

Щодо останнього, така позиція безперечно є правильною, оскільки у ч.3 ст.19 КАС України чітко вказано, що адміністративні справи з приводу оскарження рішень АМКУ з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель вирішуються окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.

Можна констатувати, що ВСУ виробив єдину позицію у справах щодо оскарження рішень органів АМК. Однак чи є така позиція єдино правильною – залишається під питанням.

У ч.1 ст.244² КАС України передбачено, що висновок ВСУ щодо застосування норми права, викладений у його постанові, прийнятій за результатами розгляду справи з підстав, передбачених п.1 та п.2 ч.1 ст.237 цього Кодексу, є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права. Висновок щодо застосування норм права, викладений у постанові ВСУ, має враховуватися іншими судами загальної юрисдикції при застосуванні таких норм права [2].

В той же час, Суд має право відступити від правової позиції, викладеної у висновках ВСУ, з одночасним наведенням відповідних мотивів. Однак, зважаючи на те, що вказані справи розглядалися на спільному засіданні господарської та адміністративної палат ВСУ, треба враховувати, що ВСУ може відступити від власної правової позиції лише після розгляду такого питання за участю вказаних палат.

Щоб визначитися щодо підсудності вказаної категорії справ спочатку потрібно визначитися з природою цієї категорії спорів.

Науковці, які займаються вказаним питанням, виокремлюють низку ознак, що притаманні публічно-правовому спору, що має розв'язуватися в порядку адміністративного судочинства. Пошлемося на наукову позицію Н.Б. Писаренко та В.А. Сьоміної, які відзначають, що 1) розглядуваний спір щільно пов'язаний із державним управлінням, бо виникає, як правило, у зв'язку з управлінською діяльністю суб'єктів владних повноважень, що представляють державу; 2) визначальним для виокремлення серед публічно-правових спорів тих, які мають розв'язуватися за правилами КАС, є те, що у відносинах, з яких вони виникають, суб'єкти владних повноважень виконують, як правило управлінські функції; 3) у більшості випадків обов'язковою стороною такого спору є владарюючий суб'єкт, уповноважений на виконання функцій управління. Владність повноважень такого суб'єкта виявляється в тому, що його рішення стосуються прав, свобод та інтересів осіб і мають обов'язково ними виконуватися; 4) такі спори виникають, як правило, з відносин між «нерівними» учасниками. У процесі його вирішення останні мають бути зрівняні у можливостях щодо доведення своєї правоти, шляхом запровадження спеціальних правил розв'язання розглядуваних конфліктів [11, с.10].

Таким чином, проаналізувавши вказані ознаки публічно-правового спору в контексті спорів, що виникають у зв'язку із оскарженням рішень АМКУ, можна дійти висновку, що усі вказані ознаки притаманні цій категорії спорів. Отже спори щодо оскарження рішень АМКУ є публічно-правовими спорами.

Віднесення даної категорії справ до адміністративного судочинства забезпечує скаргнику і додаткові гарантії, яких він не буде мати під час розгляду справи господарським судом. Так, суду, який діє за правилами КАС України, належить захистити права, свободи, інтереси останнього від імовірних зловживань з боку представників влади. Для цього суд вправі самостійно визначити, які обставини у справі необхідно з'ясувати, якими доказами їх можна підтвердити чи спростувати, запропонувати сторонам надати ці докази або з власної ініціативи витребувати їх.

І господарське, і адміністративне судочинство має за мету захист прав, свобод і інтересів особи. Однак суд, який вирішує справу за участю АМКУ за правилами господарського процесуального законів, оцінює позиції рівних суб'єктів права. В цьому випадку суд обмежений доводами сторін і уповноважений лише зважити їх з тим, щоб своїм рішенням засвідчити переконливість позиції одного з учасників спору. У свою чергу, адміністративний суд має відігравати активну роль у процесі, щоб врівноважити нерівні можливості особи й суб'єкта владних повноважень – АМКУ, які виступають сторонами розглядуваного правового конфлікту.

На сторінках наукової літератури також зустрічається думка щодо визначення альтернативної юрисдикції судів. Так, О.С. Снідевич відзначає, що альтернативна юрисдикція, існує і щодо розгляду спорів про оскарження рішень АМКУ [12, с.45]. Так, випадки прийняття спору до розгляду одночасно декількома судами жодним чином не звужують право особи на захист. Ці випадки повинні тягнути лише залишення однієї із позовних заяв без розгляду, ймовірно тієї, провадження за якою було відкрите пізніше.

На нашу думку з цим не можна погодитися. Ми підтримуємо думку Д.М. Шадури, який влучно говорить про те, що юрисдикція завжди має виключний характер і повинна бути чітко визначена. Суди різних гілок судової системи не можуть мати компетенції, що пересікається, оскільки це призводить до нестабільності і суперечливості судової практики [13, с.214].

Більшість дослідників погоджуються з тим, що положення законодавства щодо розмежування юрисдикцій потребують свого вдосконалення, пропонують шляхи вирішення існуючих проблем. Але об'єктивна дійсність в Україні така, що до думок науковців парламент прислухається досить рідко. Законотворча практика свідчить, що законодавець постійно експериментує з положеннями про юрисдикцію, щось удосконалює, але не може внаслідок різних причин сформулювати положення про юрисдикцію належним чином. Досить часто за наслідком внесених змін ви-

значення виду юрисдикції в практиці лише ускладнюється. В існуванні такої ситуації є й об'єктивний чинник. Необхідно погодитися з Р. Куйбідою, що закон об'єктивно не може чітко прописувати всі випадки життя, він повинен давати лише орієнтири (критерії) для визначення виду тих чи інших справ [14, с.6–7].

Отже, правильне розмежування судових юрисдикцій та, зокрема, визначення компетенції адміністративних судів сприятиме посиленню гарантій забезпечення дотримання принципу законності та реалізації принципу доступності судочинства в адміністративних судах [15, с.3].

На наш погляд, справи за участю АМКУ є публічно-правовими спорами, і мають вирішуватися в адміністративному судочинстві за нормами КАС України. Так, при визначенні підвідомчості справ за участю АМКУ ключовим є саме той факт, що спір виникає за участю суб'єкта владних повноважень. Визначальним принципом, який має бути додержаний у подібній категорії справ, є принцип офіційного з'ясування всіх обставин у справі і обов'язок суб'єкта владних повноважень доказувати правомірність своїх дій чи рішень, на відміну від визначального принципу господарського судочинства, який полягає у змагальності сторін. В іншому випадку, протилежна сторона у справі (суб'єкт господарювання) буде обмежена у своїх правах.

Той факт, що ВСУ визначився зі своєю позицією щодо даної категорії справ не говорить про те, що проблема зникла, оскільки законодавча колізія залишається не вирішеною. Доки не буде приведене у відповідність норми КАС України та положення ч.1 ст.60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» питання залишається відкритим. Лише після цього можна буде з повною впевненістю стверджувати, що у питанні підвідомчості справ за участю АМКУ поставлена крапка.

Однак проблема розмежування юрисдикцій судів не зводиться лише до окресленого питання, вона набагато ширша. У вітчизняному законодавстві відсутня єдина методика до визначення критеріїв розмежування юрисдикцій судів. Проблема теоретично можна було б

вирішити, обґрунтувавши систему чітких, однозначних і зрозумілих критеріїв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про захист економічної конкуренції» : від 11.01.2001 р., № 2210 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 7. – Ст. 260.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : від 06.07.2005 р., № 2747 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32. – Ст. 1918.
3. Савчук М. Антимонопольне право: судова конкуренція / Савчук М. // Український юрист. – 2015. – № 10. – С. 56–57.
4. Кравчук В. Методи вирішення юрисдикційних проблем / Вищий адміністративний суд України / Кравчук В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/nkr/nauk_praci/metodi_virish_yurisdike_problem.
5. Господарський процесуальний кодекс України : від 06.11.1991 р., № 1798 // ВВР України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
6. Постанова Верховного Суду України : від 07.10.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/2397400>.
7. Ухвала Вищого адміністративного суду України : від 29.01.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42842250>.
8. Ухвала Вищого адміністративного суду України : від 05.02.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42842331>.
9. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» : від 07.07.2010 р., № 2453 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 55/1. – Ст. 1900.
10. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
11. Адміністративне судочинство : навч. посіб. / І. М. Балакарева, І. В. Бойко, Я. С. Зелінська та ін. ; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. – Х. : Право, 2016. – 312 с.
12. Снідевич О. С. Проблеми розмежування юрисдикцій / Снідевич О. С. // Вісник Вищої ради юстиції. – 2012. – № 2 (10). – С. 41–53.

13. Шадура Д. М. Інститут підвідомчості в контексті оновлення цивільного процесуального законодавства / Шадура Д. М. // Науковий потенціал майбутнього України на шляху до європейської інтеграції : матеріали наук. конф. курсантів, студентів та молодих науковців. – Д. : Академія митної служби України, 2004. – С. 213–214.

14. Куйбіда Р. Межі адміністративної

юрисдикції: спірні питання / Куйбіда Р. // Юридичний вісник України. – 2007. – № 25 (625). – С. 6–7.

15. Смокович М. І. Проблеми розмежування судової юрисдикції та визначення компетенції адміністративних судів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / М. І. Смокович. – К., 2010. – 20 с.

Kovtun M. S. Підвідомчість справ щодо оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України / М. С. Ковтун // Форум права. – 2016. – № 4. – С. 150–156 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_4_26.pdf

Досліджуються проблеми розмежування юрисдикції господарського та адміністративного судів щодо справ про оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України. Автором доводиться, що справи за участю Антимонопольного комітету України є публічно-правовими спорами, і мають вирішуватися в адміністративному судочинстві за нормами КАС України. У подібній категорії справ слід звертати увагу на специфіку, оскільки саме для адміністративного судочинства характерний принцип офіційного з'ясування всіх обставин у справі і обов'язок суб'єкта владних повноважень доказувати правомірність своїх дій чи рішень. У свою чергу, господарському судочинству притаманний принцип змагальності сторін.

***

Kovtun M.S. Подведомственность дел об обжаловании решений органов Антимонопольного комитета Украины

Исследуются проблемы разграничения юрисдикции хозяйственного и административного судов в отношении дел об обжаловании решений органов Антимонопольного комитета Украины. Автором доказывается, что дела с участием Антимонопольного комитета Украины являются публично-правовыми спорами, и должны рассматриваться в административном судопроизводстве согласно норм КАС Украины. В подобной категории дел следует обращать внимание на специфику, поскольку именно для административного судопроизводства характерен принцип официального выяснения всех обстоятельств по делу и обязанность субъекта властных полномочий доказывать правомерность своих действий или решений. В свою очередь, хозяйственному судопроизводству присущ принцип состязательности сторон.

***

Kovtun M.S. The Jurisdiction of Cases on Appeal of Decisions of Agencies of the Antimonopoly Committee of Ukraine

The article explores the problems of delimitation of the jurisdiction of economic and administrative courts in cases concerning appeals against decisions of the Antimonopoly Committee of Ukraine. The author proves that cases involving the Antimonopoly Committee of Ukraine are public law disputes and should be resolved in administrative proceedings by the codex of administrative procedure of Ukraine. In such cases it is necessary to pay attention to context, as to administrative procedure, the characteristic principle of official clarification of all circumstances of the case and the duty of the authority to prove the legality of their actions or decisions. In turn, economic justice inherent in the principle of adversarial proceedings is made.